

Így mentette meg Rooseveltt az amerikai focit

2012 szeptember 10. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

nincs értékelve

Még

Mérték

A tengerentúli profi amerikai futball-bajnokság (NFL) héten megkezdődött új szezonja rögtön egy botrányral és egy komolyan t?n? sérüléssel indult. Egy évszázaddal ezel?tt a sport sokkal brutálisabb volt a mainál, hiszen nemegyszer el?fordult, hogy több halott f?iskolás maradt a pályákon a játékok után.

A sportág léte is veszélybe került, ezért maga Theodore Roosevelt elnök lépett fel radikális reformokat sürgetve, amelyek végül megmentették a ma már Magyarországon is egyre népszerűbbé váló játékot.

A századfordulón az amerikai futballpályák gyilkos csatamezőknek számítottak. A népszerűségben és nézőszámában a profi baseball ligával vetekedő iskolai játék emberek tízezreit vonzotta, azonban az 1900-as évek elején maga a játék még halálosan brutális volt. A játékosok tömeges, zárt formációkba tömörültek és sisak nélküli fejüket faltörő kosként használták. A labdával szaladókat gyakran az akár összesen fél tonnát nyomó védelem szinte teljesen összepréselte.

A minimális védőfelszerelésben játszó iskolások borzalmas sérüléseket szereztek: kicsavart gerincoszlop, bezúzott koponya vagy akár a szívét is átszúró törött borda. A *Chicago Tribune* 1904-ben arról számolt be, hogy csak abban az évben 18 halálos kimenetelű balesetet és 159 súlyos sérüléssel végződő esetet számoltak össze. A gyászjelentések szinte heti rendszerességgel érkeztek az újságok hasábjaira. A szükségtelen sorozatos vérontás érthető módon teljesen felháborította az Egyesült Államok társadalmát. Az újságírók többször is felszólították a közép- és iskolákat, hogy véglegesen számazzék ezt a barbár, gladiátorküzdelmekhez hasonlító sportot. A foci válságba került, de a sport ekkor egy nem várt megmentőt kapott a játék egyik legnagyobb hírvérője, Theodore Roosevelt elnök (1901-1909) személyében.

Habár az elnököt rövidlátása távol tartotta egykori egyetemi csapatától, mindig hangoztatta, hogy milyen jó hatással van a sport a fizikumra. Még New York-i rendőrbiztosként segítette feléleszteni az évenkénti Harvard-Yale mérkőzéseket, miután azok két évig szüneteltek az 1894-es Hampden Park-i vérfürdőt követően. „Az élet olyan, mint egy focimeccs” – írta egyik visszaemlékezésében, majd 1903-ban a következőket mondta: „Hiszek ebben a durva, nyers és férfias játékban.”

Azonban a rengeteg halálos kimenetelű összecsapásokat látva az elnök is elismerte, reformok kellene a sportág megmentése érdekében, leg, mivel fia is játszott, aki egyébként a Harvard csapatába került. Az orosz-japán háború utáni tárgyalásokat követően Rooseveltt arra törekedett, hogy – a csataterék után – a focipályákon is véget vessen az erőszaknak. A Legnagyobb Szurkoló 1905. október 9-én a Fehér Házba hívta a sportág jeles képviselőit, a Harvard, Yale és Princeton sportvezetőit. Az elnök a túlzott erőszak megszüntetésére és a fair play bevezetésére ösztönözte őket. Az oktatási intézmények nyilatkozatot adtak ki, amelyben elítélték a brutalitást és ígéretet tettek a játék tisztaságának megtartására.

Rooseveltt hamar észrevette, hogy a távol-keleti béke tet? alá hozása sokkal könnyebb feladatnak bizonyult, mint az amerikai sport "megtisztítása". Az 1905-ös szezon alatt a halálesetek és a sérülések száma ismét magas volt, ráadásul a Yale elleni csatában az elnök fiának betört az orra, mire egyesek szándékosságot kezdtek gyanítani az eset mögött. A tisztességtelenül szerzett pontok is megsokasodtak. A *Chicago Tribune* „halálaratásnak” nevezte a 19 halálesetet és 137 súlyos sérülést hozó 1905-ös évadot.

A következő szezonra csökkent az amerikai foci támogatottsága és nézettsége, s egyre több egyetemi csapat váltott át a rögbire. Rooseveltt ismét megbeszélésre hívta az érintett sportvezetőket, akiket a radikális szabályváltoztatásokat követelt. Az egyetemi konferencián – amely a National Collegiate Athletic Association (NCAA) el?futára lett – végül meghozták a h?n áhított módosításokat. Lehet?vé tették az el?re passzot, eltörölték a veszélyes tömegformációkat és egy semleges zónát hoztak létre a véd?k és a támadók között. Az új szabályok nem szüntették meg a sport veszélyeit, de a halálesetek száma csökkent: az 1906-os és 1907-es évadban egyaránt 11-11 esetet regisztráltak, miközben a sérülések száma meredeken zuhant. Az 1909-ben meghozott újabb reformok tovább szigorították a szabályokat, megteremtve ezzel a modern sport alapjait.

mult-kor.hu

DR. DRÁBIK JÁNOS
100 ÉVVEL TRIANON UTÁN
DVD A trianoni gyalázaról tabumentesen

„Egy film amelyet minden magyarnak látnia kell”

Ajánló